EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 28.1.2025
COM(2025) 34 final

2025/0021 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi carin, ki se uporabljajo za uvoz nekaterega blaga s poreklom iz Ruske federacije in Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženega iz teh dveh držav

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Namen tega predloga uredbe je v skladu s sklepi Evropskega sveta z dne 17. oktobra 2024[1] zvišati carine, ki se uporabljajo za uvoz nekaterih kmetijskih proizvodov, ki se trenutno uvrščajo v poglavja 1, 2, 4 do 24, 29, 33, 35, 38, 41, 43, 50, 51, 52 in 53 kombinirane nomenklature (KN), ter nekaterih gnojil, ki se trenutno uvrščajo v poglavje 31 KN, s poreklom iz Ruske federacije ali Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženih iz teh dveh držav. Predlog znatno in s takojšnjim učinkom povečuje veljavne uvozne tarife za kmetijske proizvode iz Ruske federacije ali Republike Belorusije, medtem ko se bodo tarife za gnojila zviševale postopoma, in sicer v prehodnem obdobju treh let. Poleg tega bi bili navedeni proizvodi s poreklom iz Ruske federacije ali Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženi iz teh dveh držav izključeni iz dostopa do tarifnih kvot Unije.

Leta 2023 je uvoz kmetijskih proizvodov iz Ruske federacije, ki jih zajema predlagana uredba (v nadaljnjem besedilu: zadevni kmetijski proizvodi), v Unijo znašal 2,9 milijona ton v vrednosti 380 milijonov EUR (po podatkih Eurostata). Tarife Unije *erga omnes* (tj. tarife po načelu največjih tarifnih ugodnosti, ki se trenutno uporabljajo) za zadevne kmetijske proizvode se zelo razlikujejo. S kmetijskimi proizvodi, za katere že veljajo visoke tarife po načelu največjih tarifnih ugodnosti, se ne trguje. Nasprotno pa se v Unijo še vedno uvažajo kmetijski proizvodi iz Ruske federacije, za katere ne veljajo nobene ali pa veljajo razmeroma nizke tarife po načelu največjih tarifnih ugodnosti, ker za njihov vstop na trg Unije ni znatne tarifne ovire po načelu največjih tarifnih ugodnosti.

Leta 2023 so vrste gnojil, zajete v predlagani uredbi (v nadaljnjem besedilu: zadevna gnojila), predstavljale več kot 70 % skupne porabe gnojil v Uniji. Po podatkih Eurostata je uvoz iz vseh tretjih držav znašal 14 milijonov ton, vključno z uvozom iz Ruske federacije, ki je znašal 3,6 milijona ton (v vrednosti 1,28 milijarde EUR), kar je več kot 25 % celotnega uvoza Unije (po tonaži). Proizvajalci Unije zadostijo preostalemu povpraševanju Unije po teh vrstah gnojil, izvoz teh proizvodov iz Unije v preostali svet pa je leta 2023 znašal 8 milijonov ton. Za vsa zadevna gnojila so tarife Unije *erga omnes* (tj. tarife po načelu največjih tarifnih ugodnosti, ki se trenutno uporabljajo) določene na 6,5 %, kar je nizka stopnja in ni znatna ovira za njihov uvoz iz Ruske federacije v Unijo.

Sedanji uvoz zadevnih kmetijskih proizvodov in gnojil pomeni odvisnost od Ruske federacije, ki bi lahko, če ne bi bila obravnavana, škodovala prehranski varnosti Unije in zlasti v primeru gnojil povzročila, da bi Unija postala še posebej ranljiva za morebitne prisilne ukrepe Ruske federacije. Uvoz zadevnih gnojil iz Ruske federacije se že povečuje, to povečanje pa bi se lahko pospešilo, če bi se znatne količine preusmerile v Unijo, saj Ruska federacija proizvaja zelo velike količine zadevnih gnojil. Tak morebitni povečani uvoz iz Ruske federacije bi povzročil motnje na trgu Unije za te proizvode in škodoval proizvajalcem dušikovih gnojil v Uniji, ki se soočajo s težavami pri konkuriranju uvozu iz Ruske federacije v času, ko cene plina v Uniji ostajajo visoke. Dolgoročno preživetje industrije dušikovih gnojil v Uniji je ključnega pomena za prehransko varnost Unije, saj so zadevna gnojila bistvena za rast rastlin in imajo ključno vlogo pri ohranjanju zmožnosti kmetijskega sektorja Unije za proizvodnjo hrane. Zato je obravnavanje vse večje odvisnosti od uvoza zadevnih gnojil iz Ruske federacije

[1] https://www.consilium.europa.eu/media/2pebccz2/20241017-euco-conclusions-en.pdf.

in ohranjanje sposobnosti preživetja avtonomne industrije dušikovih gnojil v Uniji bistvenega pomena za zagotavljanje in ohranjanje prehranske varnosti Unije. Sedanja raven uvoza zadevnih kmetijskih proizvodov ni primerljiva z ravnjo uvoza zadevnih gnojil, vendar sedanje stanje odnosov med Unijo in Rusko federacijo pomeni, da bi bilo treba v prihodnosti preprečiti razvoj odvisnosti. Tega pa ni mogoče z gotovostjo preprečiti, če tarife za zadevne kmetijske proizvode ostanejo na sedanji ravni.

Predlagani tarifni ukrepi bi zagotovili, da Ruska federacija ne bi imela poslovnih koristi od nadaljnjega izvoza v Unijo. To bi bilo skladno z interesi Unije ter pravom in politikami Unije, zlasti tistimi, ki se uporabljajo v odnosu do Ruske federacije in Republike Belorusije v okviru neizzvane in neupravičene agresije Ruske federacije proti Ukrajini ter podpore, ki ji jo Republika Belorusija še naprej zagotavlja.

Republika Belorusija izvaža omejene količine zadevnih kmetijskih proizvodov in gnojil (za 92 milijonov EUR kmetijskih proizvodov in 29,6 milijona EUR gnojil v letu 2023). Zato ni pomembna proizvajalka ali izvoznica teh proizvodov. Področje uporabe predlagane uredbe kljub temu vključuje Republiko Belorusijo zaradi njenih tesnih političnih in gospodarskih vezi z Rusko federacijo ter za preprečitev nezakonitega in goljufivega usmerjanja uvoza iz Ruske federacije prek Republike Belorusije, do katerega bi lahko prišlo, če bi tarife Unije na uvoz zadevnih proizvodov s poreklom iz Republike Belorusije ali uvoženih iz te države ostale nespremenjene. Glede na nenehno zbliževanje in povečevanje trgovine med Republiko Belorusijo in Rusko federacijo je primerno, da se zadevni proizvodi iz Republike Belorusije obravnavajo enako kot proizvodi iz Ruske federacije.

Predlagana uredba bi zvišala tarife za zadevne proizvode s poreklom iz Ruske federacije ali Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvožene iz teh dveh držav na dovolj visoko raven, da se ustavi uvoz teh proizvodov. Za vse zadevne kmetijske proizvode bi se tarife na uvoz iz Ruske federacije in Republike Belorusije v Unijo povečale za dajatev *ad valorem* v višini 50 %. Da bi se preprečil vstop zadevnih kmetijskih proizvodov s poreklom iz Ruske federacije ali Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženih iz teh dveh držav na trg Unije po nižjih stopnjah, ki se uporabljajo v okviru tarifnih kvot Unije, je treba proizvode s poreklom iz Ruske federacije in Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvožene iz teh dveh držav poleg tega izključiti iz uporabe znižanih tarif v okviru navedenih kvot. Za zadevna gnojila bi se poleg obstoječe dajatve *ad valorem* v višini 6,5 % za tarifo uporabljala dodatna posebna dajatev, ki bi se postopoma zviševala, in sicer s 40 EUR oziroma 45 EUR na tono, odvisno od vrste gnojila (kar ustreza približno 13 % dajatve *ad valorem*), na prohibitivno raven 315 EUR oziroma 430 EUR na tono tri leta po začetku uporabe predlagane uredbe (kar ustreza približno 100 % dajatve *ad valorem*). V triletnem prehodnem obdobju bodo te prohibitivno visoke tarife uvedene tudi v primeru uvoza proizvodov iz Ruske federacije in Republike Belorusije nad določenimi količinami.

Predlagana uredba naj ne bi negativno vplivala na svetovno prehransko varnost. Prvič, zvišanje tarif Unije bi se uporabljalo le za uvoz v Unijo in zato ne bi vplivalo na tranzit zadevnih proizvodov iz Ruske federacije ali Republike Belorusije prek ozemlja Unije v tretje države. Drugič, povečanje uvoznih dajatev Unije naj bi znatno zmanjšalo tokove tega uvoza v Unijo, s čimer bi se dejansko povečale količine zadevnih proizvodov, ki so na voljo tretjim državam, zlasti državam v razvoju.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Uvedba uvoznih tarif za zadevne proizvode se nanaša na skupno trgovinsko politiko Unije iz členov 206 in 207 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Ustreza „spremembam

carinskih stopenj“, kot je določeno v členu 207(1) PDEU, in temelji na možnosti zavrnitve obravnave po načelu največjih ugodnosti za proizvode s poreklom iz Ruske federacije, ki je bila izražena v „Skupni izjavi o agresiji Ruske federacije proti Ukrajini ob podpori Belorusije“, ki so jo 17. marca 2022 v Ženevi podale Unija in več drugih članic Svetovne trgovinske organizacije[2]. To se je že uresničilo v več uredbah, vključno z uredbo, s katero je Unija uvedla višje tarifne stopnje za uvoz nekaterih kmetijskih proizvodov iz Ruske federacije in Republike Belorusije[3].

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlagano zvišanje carin za nekatere kmetijske proizvode in gnojila s poreklom iz Ruske federacije in Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvožene iz teh dveh držav, navedene v tem predlogu, bi bilo skladno z omejevalnimi ukrepi, ki jih je Unija sprejela proti tema državama po neizzvani in neupravičeni vojaški agresiji Ruske federacije proti Ukrajini ter podpori, ki jo Republika Belorusija še naprej zagotavlja agresiji Ruske federacije. Zvišanje tarif v tej predlagani uredbi bi bilo zato v skladu z zahtevo iz člena 21(3) Pogodbe o Evropski uniji, da se zagotovi skladnost med različnimi področji zunanjega delovanja Unije. Prav tako bi bilo skladno s členom 207(1) PDEU, ki določa, da se skupna trgovinska politika izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za predlog je člen 207(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Na področju skupne trgovinske politike ima Unija v skladu s členom 3(1), točka (e), PDEU izključno pristojnost, zato se načelo subsidiarnosti ne uporablja.

- **Sorazmernost**

Predlagana uredba je potrebna za izvajanje skupne trgovinske politike s ciljem zmanjšanja uvoza Unije iz Ruske federacije in Republike Belorusije. To zmanjšanje izhaja iz pomislekov, da ta uvoz poglablja obstoječo odvisnost in zato negativno vpliva na prehransko varnost Unije. Predlagana uredba je skladna z načelom sorazmernosti in ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev Pogodb, zlasti potrebe po zagotovitvi, da zadevni kmetijski proizvodi in gnojila s poreklom iz Ruske federacije in Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženi iz teh dveh držav ne povzročajo motenj na trgu za te proizvode v Uniji in motenj za pravilno delovanje carinske unije. Ti proizvodi zato ne bi smeli imeti dostopa do trga Unije pod pogoji, ki so tako ugodni kot pogoji, ki se uporabljajo za uvoz takih proizvodov iz drugih tretjih držav. Sorazmernost zagotavlja dejstvo, da bi predlagana uredba povečala dajatve skupne carinske tarife, ki se uporabljajo za uvoz iz Ruske federacije in Republike Belorusije, in dejstvo, da je to potrebno za omejitev takega uvoza, kadar so sedanje tarife določene na nič ali so nizke. Povečanje je potrebno za zmanjšanje zmožnosti Ruske federacije in Republike Belorusije, da svoj izvoz v Unijo uporabita kot orožje. Predlagano zvišanje tarif omejuje uveljavljanje nekaterih temeljnih pravic, vendar le v obsegu, ki je potreben za doseganje njegovih ciljev.

---

2 https://www.eeas.europa.eu/delegations/world-trade-organization-wto/joint-statement-aggression-russian-federation-against-ukraine-support-belarus_en.

3 Uredba Sveta (EU) 2024/1652 z dne 30. maja 2024 o spremembi Priloge I k Uredbi (EGS) št. 2658/87 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi.

- **Izbira instrumenta**

Ta predlog je v skladu s členom 207(2) PDEU, ki določa ukrepe skupne trgovinske politike za uvedbo sprememb carinskih stopenj v obliki uredbe.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene / preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z deležniki**

Ni relevantno.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Ni relevantno.

- **Ocena učinka**

Glede na trenutno zmožnost Ruske federacije, da izvoz nekaterih kmetijskih proizvodov, zlasti zadevnih gnojil, uporabi za destabilizacijo trgov Unije, negativno vpliva na prehransko varnost Unije in spodkopava enotnost Unije pri podpiranju Ukrajine, in glede na to, da Republika Belorusija podpira dejanja Ruske federacije, je pomembno, da predlagana uredba začne veljati čim prej, da bi se čim prej zvišale stopnje dajatev, ki se uporabljajo za zadevne proizvode iz Ruske federacije in Republike Belorusije. Zato za predlagano uredbo ni bila izvedena ocena učinka. Pričakuje se, da se bo s predlaganim ukrepom znatno zmanjšal uvoz zadevnih proizvodov s poreklom iz Ruske federacije in Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženih iz teh dveh držav v Unijo, kar bo povzročilo nadaljnjo diverzifikacijo pridobivanja teh proizvodov, usmerjeno stran od Ruske federacije in Republike Belorusije.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ukrep ne povečuje nesorazmerno regulativnega bremena za podjetja in javne organe.

- **Temeljne pravice**

Predlog je skladen s politiko Unije na področju človekovih pravic in Listino o temeljnih pravicah. Če uvedba uvoznih dajatev v Uniji vpliva na svobodo mednarodne trgovine v okviru pravice do opravljanja poklicne dejavnosti, lastninske pravice ali drugih temeljnih pravic, vključno z enako obravnavo, se ta uvedba lahko šteje za legitimno ukrepanje Unije, ki je v skladu z Listino o temeljnih pravicah. Razlog za to je, da je ta ukrep sprejet v skladu z zahtevami, da pristojni organi ukrepe sprejmejo na podlagi ustrezne pravne podlage zaradi uresničevanja legitimnega cilja, da se uvoz določenih proizvodov iz Ruske federacije in Republike Belorusije postavi v tržno slabši položaj, da se spodbudi diverzifikacija dobave, usmerjena stran od teh dveh držav, s spodbujanjem več domače proizvodnje Unije in alternativnega uvoza iz drugih tretjih držav. Predlagana uredba bi tudi preprečila resne motnje na zadevnih trgih in uporabo izvoza zadevnih proizvodov kot orožja s strani Ruske federacije in Republike Belorusije ter zagotovila pravilno delovanje trgov Unije na način, ki bi bil skladen s sedanjimi ukrepi Unije za zunanje delovanje in načelom sorazmernosti. Natančneje, kar zadeva enako obravnavo, je dejstvo, da se višje uvozne dajatve uvedejo za uvoznike nekaterih kmetijskih proizvodov in gnojil s poreklom iz Ruske federacije ali Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženih iz teh dveh držav, ne pa tudi za uvoznike proizvodov, ki ne izvirajo iz Ruske federacije ali Republike Belorusije niti se neposredno ali

posredno ne izvažajo iz teh dveh držav, odziv na enega od ciljev zunanjega delovanja Unije. To je legitimen cilj politike Unije za zmanjšanje takega uvoza iz Ruske federacije in Republike Belorusije ter zaščito trgov Unije pred zlorabo trgovine z zadevnimi proizvodi, ki je namenjena destabilizaciji trgov Unije ali politične stabilnosti in solidarnosti Unije.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlagana uredba ne bi imela finančnih posledic na odhodke in bi imela le zelo omejene finančne posledice za prihodke. Ob polni uporabi predlagane uredbe bi se pričakovalo, da bo pobiranje višjih carin, ki ustrezajo predlaganim zvišanjem, minimalno (skoraj nič), saj bo predlagano zvišanje dajatev verjetno zmanjšalo uvozne tokove iz Ruske federacije in Republike Belorusije na zanemarljiv obseg.

Nasprotno pa bi bilo mogoče pričakovati nekatere proračunske izgube, saj bi se verjetno zmanjšala lastna sredstva, ustvarjena za proračun Unije. Natančna vrednost proračunskih izgub bi bila odvisna od tega, kako bi se nadomestil uvoz iz Ruske federacije in Republike Belorusije. Po eni strani bi nadomestitev tega uvoza z domačo proizvodnjo v Uniji ali s preferencialnim uvozom (zlasti gnojil iz Alžirije in Egipta) povzročila zmanjšanje lastnih sredstev. Po drugi strani pa njihova nadomestitev s povečanim uvozom iz drugih tretjih držav, ki niso preferencialne partnerice, ne bi zmanjšala lastnih sredstev, saj bi ta dodatni novi uvoz ustvaril enako raven skupnih carinskih tarif kot uvoz iz Ruske federacije in Republike Belorusije, ki bi ga nadomestil. Ko se bo predlagana uredba začela v celoti uporabljati, se ocenjuje, da bo učinek na tradicionalna lastna sredstva proračuna Unije izguba v višini do 84 milijonov EUR (tj. 75 % skupnih tarifnih prihodkov za leto 2023 v višini 112 milijonov EUR) v scenariju, v katerem se ves obstoječi uvoz Unije iz Ruske federacije in Republike Belorusije nadomesti z domačo proizvodnjo Unije in preferencialnim uvozom.

Države članice bi ob polni uporabi ukrepa izgubo prihodkov v tradicionalnih lastnih sredstvih nadomestile s prispevki lastnih sredstev iz naslova bruto nacionalnega dohodka (BND). Vendar se pričakuje, da bi v prvih treh letih uporabe predlaganih ukrepov dodatni tarifni prihodki, povezani z višjimi tarifami za preostali uvoz gnojil na osnovi dušika iz Ruske federacije ali Republike Belorusije, delno ali morda celo v celoti izravnali izgube prihodkov, povezane z manjšim obsegom uvoza. Zato je mogoče pričakovati, da bo v tem začetnem triletnem obdobju neto izguba prihodkov za te proizvode v tradicionalnih lastnih sredstvih blizu nič.

V oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga so bolj podrobno določene proračunske posledice predlagane uredbe.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Spletno poročanje o razvoju uvoza zadevnih kmetijskih proizvodov in gnojil s poreklom iz Ruske federacije in Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženih iz teh dveh držav v Unijo je na voljo na namenskih spletiščih Evropske komisije (Eurostata)[4].

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

[4] Domov – Eurostat.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Predlagana uredba bi nekaterim kmetijskim proizvodom in gnojilom s poreklom iz Ruske federacije in Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženim iz teh dveh držav preprečila dostop do trga Unije pod pogoji, ki so enako ugodni kot pogoji, ki se uporabljajo za uvoz tega blaga z drugim poreklom. V ta namen bi zvišala uvozne dajatve za vse te proizvode – z dajatvijo *ad valorem* v višini 50 % za kmetijske proizvode in s postopnim zviševanjem tarif za gnojila, in sicer s 40 EUR oziroma 45 EUR na tono (odvisno od vrste gnojila), dodatna tarifa pa bi tri leta po začetku uporabe omejevalnih ukrepov dosegla prohibitivno raven tarife v višini do 315 EUR oziroma 430 EUR na tono. V triletnem prehodnem obdobju bodo te prohibitivno visoke tarife uvedene tudi v primeru uvoza proizvodov iz Ruske federacije in Republike Belorusije nad določenimi količinami. Poleg tega bi bili navedeni proizvodi s poreklom iz Ruske federacije in Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženi iz teh dveh držav izključeni tudi iz dostopa do tarifnih kvot Unije. Te tarifne kvote zagotavljajo dostop do trga Unije po nižji tarifi kot predlagane nove tarife.

2025/0021 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi carin, ki se uporabljajo za uvoz nekaterega blaga s poreklom iz Ruske federacije in Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženega iz teh dveh držav

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uvoz sečnine in dušikovih gnojil iz Ruske federacije v Unijo je bil leta 2023 znaten in je znašal 3,6 milijona ton, leta 2024 pa se je v primerjavi z letom 2023 znatno povečal. Raven uvoza kmetijskih proizvodov, ki jih zajema ta uredba (v nadaljnjem besedilu: zadevni kmetijski proizvodi), iz Ruske federacije v Unijo je za večino izdelkov razmeroma nizka, vendar bi se ob ohranitvi sedanjih trgovinskih pogojev lahko znatno povečala.

(2) Uvoz gnojil, ki jih zajema ta uredba (v nadaljnjem besedilu: zadevna gnojila), trenutno odraža stanje ekonomske odvisnosti od Ruske federacije. Poleg tega bi lahko uvoz zadevnih kmetijskih proizvodov povzročil podobno in dodatno ekonomsko odvisnost od Ruske federacije, ki bi jo bilo treba v sedanjih okoliščinah preprečiti in zmanjšati, da bi zaščitili trge Unije in prehransko varnost Unije.

(3) Skupne carine Unije *erga omnes* so trenutno veljavne tarife po načelu največjih tarifnih ugodnosti za uvoz zadevnih kmetijskih izdelkov in gnojil. Njihova višina je trenutno zelo različna. Za nekatere proizvode so tarife določene na nič ali pa so zelo nizke, medtem ko so za druge proizvode tarife tako visoke, da trgovanja ni.

(4) V primeru nadaljnjega uvoza kmetijskih proizvodov in gnojil iz te uredbe iz Ruske federacije pod sedanjimi pogoji bi Unija lahko postala ranljiva za prisilne ukrepe Ruske federacije. Zlasti morebitno povečanje uvoza zadevnih proizvodov iz Ruske federacije bi lahko povzročilo motnje na trgu Unije in negativno vplivalo na proizvajalce Unije. Zato je treba sprejeti ustrezne tarifne ukrepe za odpravo sedanje in potencialne ekonomske odvisnosti Unije od uvoza teh proizvodov iz Ruske federacije. To bi bilo treba doseči z odpravo trenutnih razmer, v katerih uvoz na trg Unije poteka pod pogoji, ki so enako ugodni kot tisti, ki se uporabljajo za proizvode z drugim poreklom, ki so deležni obravnave po načelu največjih ugodnosti.

(5) Trenutno se uvoz zadevnih gnojil iz Ruske federacije že povečuje in bi se lahko še povečal, če bi se dodatna ruska proizvodnja preusmerila v Unijo. Tak morebitni povečani uvoz iz Ruske federacije bi povzročil motnje na trgu Unije za te proizvode in škodoval proizvajalcem dušikovih gnojil v Uniji, ki se že soočajo s težavami pri

konkuriranju uvozu iz Ruske federacije, ker cene plina v Uniji ostajajo visoke. Dolgoročno preživetje industrije dušikovih gnojil v Uniji je ključnega pomena za prehransko varnost Unije, saj kmetijski sektor Unije ta gnojila potrebuje za proizvodnjo hrane. Obravnavanje vse večje odvisnosti od uvoza zadevnih gnojil iz Ruske federacije in ohranjanje sposobnosti preživetja avtonomne industrije dušikovih gnojil v Uniji je zato ključnega pomena za zagotavljanje in ohranjanje prehranske varnosti Unije. Da bi preprečili prihodnjo odvisnost od uvoza kmetijskih proizvodov iz Ruske federacije, je treba prilagoditi tudi tarifne stopnje za te proizvode.

(6) Tarifne ukrepe bi bilo treba sprejeti tudi v zvezi z Republiko Belorusijo, da se prepreči preusmeritev morebitnega uvoza iz Ruske federacije v Unijo prek Republike Belorusije zaradi njenih tesnih političnih in gospodarskih vezi z Rusko federacijo. To bi se lahko zgodilo, če bi tarife Unije na uvoz proizvodov iz Republike Belorusije ostale nespremenjene.

(7) Za uvoz zadevnih kmetijskih proizvodov in gnojil s poreklom iz Ruske federacije in Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženih iz teh dveh držav bi zato morale veljati višje carine kot za uvoz iz drugih tretjih držav.

(8) Uvoz iz Ruske federacije in Republike Belorusije ne bi smel biti upravičen do nižjih tarif v okviru tarifnih kvot Unije pod pogoji obravnave po načelu največjih ugodnosti. Nižje stopnje, določene v tarifnih kvotah Unije za proizvode iz prilog I in II k tej uredbi, se zato ne bi smele uporabljati za proizvode s poreklom iz Ruske federacije ali Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvožene iz teh dveh držav v Unijo.

(9) Predvideno zvišanje carin naj ne bi negativno vplivalo na svetovno prehransko varnost, saj se zvišanje tarif uporablja le za uvoz v Unijo in ne vpliva na zadevne proizvode, če so ti le v tranzitu prek ozemlja Unije v tretje namembne države. Nasprotno, predvideno zvišanje uvoznih dajatev Unije lahko poveča izvoz teh proizvodov v tretje države in poveča razpoložljivost dobav v teh državah.

(10) Hkrati imajo gnojila pomembno vlogo za prehransko varnost in finančno stabilnost kmetov v Uniji. Zato je treba kmetom v Uniji zagotoviti predvidljiv in zadosten dostop do gnojil po dostopnih cenah, kar bi moralo prispevati k stabilizaciji kmetijskih trgov. V prehodnem obdobju bi predlagani ukrep spodbudil povečanje proizvodnje Unije in omogočil okrepitev alternativnih virov oskrbe s strani drugih mednarodnih partnerjev, s čimer bi se čim bolj zmanjšalo tveganje znatnega zvišanja cen gnojil za kmete v Uniji. V ta namen bi morala Komisija pozorno spremljati gibanje cen gnojil na trgu Unije. V primeru znatnega zvišanja cen gnojil bi morala Komisija oceniti razmere in sprejeti vse ustrezne ukrepe za odpravo takega zvišanja.

(11) Predvideno zvišanje carin je skladno z zunanjim delovanjem Unije na drugih področjih, kot je določeno v členu 21(3) Pogodbe o Evropski uniji. Stanje odnosov med Unijo in Rusko federacijo se je v zadnjih letih, zlasti od leta 2022, močno poslabšalo. Razlog za to je eklatantno nespoštovanje mednarodnega prava s strani Ruske federacije, zlasti neizzvana in neupravičena vojaška agresija ter obsežna invazija na Ukrajino. Unija od julija 2014 postopoma uvaja omejevalne ukrepe za trgovino z Rusko federacijo v odziv na dejanja Ruske federacije glede Ukrajine.

(12) Ruska federacija je članica Svetovne trgovinske organizacije. Vendar je Uniji trenutno dovoljeno, da na podlagi izjem, ki se uporabljajo na podlagi Sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije in zlasti člena XXI GATT 1994 (varnostne izjeme), ne upošteva obveznosti, da se blagu, uvoženemu iz Ruske federacije, priznajo ugodnosti, dodeljene podobnim izdelkom, uvoženim iz drugih držav (obravnava po

načelu največjih ugodnosti), in lahko zaračunava višje uvozne dajatve od tistih na seznamu tarifnih zavez Unije v zvezi z blagovno menjavo, če Unija meni, da so taki ukrepi potrebni za zaščito bistvenih varnostnih interesov Unije.

(13) Razmere med Unijo in Republiko Belorusijo so se v zadnjih letih prav tako poslabšale, ker režim ne spoštuje mednarodnega prava, temeljnih svoboščin in človekovih pravic ter podpira obsežno invazijo Ruske federacije na Ukrajino. Unija od oktobra 2020 postopoma uvaja omejevalne ukrepe za trgovino z Republiko Belorusijo.

(14) Republika Belorusija ni članica Svetovne trgovinske organizacije. Unija zato za blago iz Republike Belorusije ni dolžna odobriti obravnave po načelu največjih ugodnosti na podlagi Sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije in druge obravnave v skladu z navedenim sporazumom. Poleg tega obstoječi trgovinski sporazumi omogočajo sprejetje ukrepov, ki so utemeljeni na podlagi veljavnih določb o izjemah, zlasti varnostnih izjemah.

(15) V skladu s členom 5(4) Pogodbe o Evropski uniji ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev. V skladu z načelom sorazmernosti je potrebno in primerno določiti pravila za zvišanje tarif za to blago s takojšnjim učinkom, prvič, za doseganje osnovnega cilja, tj. zagotoviti, da zadevni kmetijski proizvodi in gnojila s poreklom iz Ruske federacije in Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženi iz teh dveh držav ne povzročajo motenj na trgu Unije za navedene proizvode, in drugič, za izvajanje skupne trgovinske politike in zmanjšanje uvoza teh proizvodov in gnojil v Unijo iz Ruske federacije in Republike Belorusije v odziv na pomisleke, da bi tak uvoz lahko negativno vplival na notranji trg Unije in škodoval prehranski varnosti Unije –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

1. Za blago, uvrščeno pod oznake kombinirane nomenklature (KN) iz Priloge I, ki se uvaža v Unijo in je po poreklu iz Ruske federacije ali Republike Belorusije ali se neposredno ali posredno izvaža iz teh dveh držav, velja dodatna carinska tarifa *ad valorem* v višini 50 %, ki se uporablja poleg veljavne stopnje skupne carinske tarife. Tako blago s poreklom iz Ruske federacije ali Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženo iz teh dveh držav ni upravičeno do nižjih uvoznih dajatev za omejene količine (tarifne kvote), kot se uporabljajo, ker jih bodisi zahtevajo obveznosti Unije iz Sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije bodisi jih Unija odpre brez take obveznosti.

2. Za blago, uvrščeno v tarifne postavke iz Priloge II, ki se uvaža v Unijo in je po poreklu iz Ruske federacije ali Republike Belorusije ali se neposredno ali posredno izvaža iz teh dveh držav, velja uvozna dajatev, kot sledi:

(a) za blago, ki se uvršča pod oznako KN 3102:

(i) 6,5 % *ad valorem* + 40 EUR/tono od 1. julija 2025 do 30. junija 2026;

(ii) 6,5 % *ad valorem* + 60 EUR/tono od 1. julija 2026 do 30. junija 2027;

(iii) 6,5 % *ad valorem* + 80 EUR/tono od 1. julija 2027 do 30. junija 2028;

(iv) 6,5 % *ad valorem* + 315 EUR/tono od 1. julija 2028;

(b) za blago, ki se uvršča pod oznake KN 3105 20, 3105 30, 3105 40, 3105 51, 3105 59 in 3105 90:

(i) 6,5 % *ad valorem* + 45 EUR/tono od 1. julija 2025 do 30. junija 2026;

(ii) 6,5 % *ad valorem* + 70 EUR/tono od 1. julija 2026 do 30. junija 2027;

(iii) 6,5 % *ad valorem* + 95 EUR/tono od 1. julija 2027 do 30. junija 2028;

(iv) 6,5 % *ad valorem* + 430 EUR/tono od 1. julija 2028;

(c) ne glede na točki (a) in (b), če kumulativni obseg uvoza blaga iz točk (a) in (b) doseže spodaj navedene pragove, Komisija v 21 dneh uvede dajatev na ravni, določeni v točki (a)(iv) oziroma (b)(iv), za preostali uvoz tega blaga v danem obdobju:

(i) 2,7 milijona ton od 1. julija 2025 do 30. junija 2026;

(ii) 1,8 milijona ton od 1. julija 2026 do 30. junija 2027;

(iii) 0,9 milijona ton od 1. julija 2027 do 30. junija 2028;

(d) Komisija lahko sprejme izvedbeni akt, s katerim določi ureditve za spremljanje obsega uvoza iz odstavka 2. Navedeni izvedbeni akt se sprejme v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 2

1. Komisija štiri leta od začetka uporabe te uredbe spremlja cene, ki se uporabljajo v Uniji za blago iz Priloge II.

2. Če ravni cen blaga iz Priloge II v obdobju iz odstavka 1 znatno presežejo ravni iz leta 2024, Komisija oceni stanje in sprejme vse ustrezne ukrepe za odpravo takega zvišanja. To lahko, če je primerno, vključuje predlog za začasno opustitev tarif za zadevno blago, uvoženo iz držav, ki niso Ruska federacija in Republika Belorusija.

Člen 3

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. Uporabljati se začne štiri tedne po začetku veljavnosti za blago iz Priloge I.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

NASLOV PREDLOGA:

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi carin, ki se uporabljajo za uvoz nekaterega blaga s poreklom iz Ruske federacije in Republike Belorusije ali neposredno ali posredno izvoženega iz teh dveh držav

PRORAČUNSKE VRSTICE:

Poglavje in člen: poglavje 12, člen 120.

Znesek, predviden v proračunu za leto 2024: 24 620 400 000 EUR.

FINANČNE POSLEDICE:

☐ Predlog nima finančnih posledic.

X Predlog nima finančnih posledic za odhodke, ima pa finančne posledice za prihodke iz tradicionalnih lastnih sredstev iz naslednjih razlogov.

Leta 2023 je skupna vrednost uvoza iz Ruske federacije in Republike Belorusije v Unijo za oznake KN v okviru področja uporabe te predlagane uredbe in ob upoštevanju predlaganega povečanja znašala več kot 1,69 milijarde EUR. Od tega je uvoz kmetijskih proizvodov znašal 380 milijonov EUR, uvoz gnojil pa 1,31 milijarde EUR.

Za uvoz zadevnih gnojil iz Ruske federacije in Republike Belorusije trenutno velja 6,5-odstotna tarifa *ad valorem*. Večina uvoza gnojil v letu 2023 (516 milijonov EUR) je potekala pod oznako KN 3102 10 10. Znaten uvoz je potekal tudi pod oznakami KN 3105 30 00 (179 milijonov EUR), 3105 20 10 (151 milijonov EUR), 3105 40 00 (91 milijonov EUR) in 3105 59 00 (89 milijonov EUR). Skupni tarifni prihodki za Unijo od uvoza gnojil iz Ruske federacije in Republike Belorusije so znašali 85,2 milijona EUR, pred odbitkom stroškov pobiranja s strani držav članic.

Za uvoz zadevnih kmetijskih proizvodov veljajo različne dajatve. Leta 2023 so skupni tarifni prihodki za Unijo od uvoza navedenih proizvodov iz Ruske federacije in Republike Belorusije znašali 27 milijonov EUR, pred odbitkom stroškov pobiranja s strani držav članic. Za te kmetijske proizvode se pričakuje, da se bodo zaradi zvišanja tarif s predlagano uredbo ti trgovinski tokovi znatno zmanjšali ali celo ustavili. Pričakuje se, da bo pobiranje višjih carin, ki ustrezajo predlaganim zvišanjem za kmetijske proizvode, minimalno (blizu nič), saj se pričakuje, da se bodo trgovinski tokovi zaradi zvišanja tarifnih stopenj ustavili.

Pričakuje se, da se bo pobiranje višjih carin, ki ustrezajo predlaganemu zvišanjem za gnojila, prenehalo, ko se bo predlagana uredba po koncu triletnega prehodnega obdobja začela v celoti uporabljati, saj se pričakuje, da se bodo trgovinski tokovi zaradi zvišanja tarifnih stopenj ustavili. Kljub temu se v prehodnem obdobju pričakuje ohranitev znatnih trgovinskih tokov in z njimi povezanih carin.

Na podlagi zgoraj navedenih dejavnikov je učinek predlagane uredbe na izgubo prihodkov za proračun Unije ocenjen na največ 84 milijonov EUR na leto od proračunskega leta 2029: [(85,2 milijona EUR + 27 milijonov EUR) = 112,2 milijona EUR v bruto znesku, vključno s stroški pobiranja] x 0,75.

Za leta 2025, 2026, 2027 in 2028 je učinek izgube prihodkov iz tradicionalnih lastnih sredstev na proračun Unije ocenjen precej nižje od zneska, izračunanega za leto 2029. Razlog za to je,

da naj bi višje dajatve na gnojila prinesle dodatne tarifne prihodke v višini 77 milijonov EUR v posameznem 12-mesečnem obdobju (po odbitku stroškov pobiranja), kar bo prispevalo k povečanju lastnih sredstev za 58 milijonov EUR. Zato se pričakuje, da neto zmanjšanje lastnih sredstev v prvem 12-mesečnem obdobju uporabe (od 1. julija 2025 do 30. junija 2026) ne bo preseglo 26 milijonov EUR, kar ustreza 14 milijonom EUR za preostanek leta 2025. Lastna sredstva se lahko celo povečajo, če se zmanjšanje uvoza iz Ruske federacije delno izravna z uvozom iz drugih tretjih držav, ki niso upravičene do tarifnih preferencialov v okviru sporazumov Unije o prosti trgovini.

Države članice bodo izgubo prihodkov v tradicionalnih lastnih sredstvih nadomestile s prispevki lastnih sredstev iz naslova bruto nacionalnega dohodka (BND).